

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-999

28.11.2022

Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig

Bygning - innbo (kombinert)

Vannlekkasje og utvasking av grunnen – skadeomfang?

Sikrede oppdaget vannlekkasje fra innvendig rørledning og utvasking av grunnen på tomten. Selskapet rekvirerte sakkyndig som konkluderte med at det var skader på ca. 100 m² av vei, samt asfalt og flisbelagt repos foran ytterdøren ca. 20 m². Selskapet rekvirerte et gravefirma til å sette de rapporterte skadene i stand, og det ble gjort opp i henhold til pristilbud på kr 197 500. Sikrede anførte at det i tillegg til skadene som ble erstattet også var skader på uthus, steinlagt terrasse med trapp. Selskapet anførte at det ikke var årsakssammenheng mellom disse skadene og den aktuelle vannlekkasjen, siden vannet etter deres vurdering ikke ville renne mot de angitte skadestedene. Sikrede viste deretter til at det rant ut 288 tonn vann pr. måned fra lekkasjen startet, og at dette mest sannsynlig hadde pågått i flere år, og at vannet ved frost hadde funnet nye veier og erstattet hulrom og masser med is slik at det ikke nødvendigvis fulgte en "naturlig" fallretning. Sikrede anførte videre at skaderapporten var feil når det gjaldt omfanget av skaden, og at skaderapporten manglet både observasjoner og drøftelser før den konkluderte. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjør etter brudd på innvendig vannrør.

Sikrede hadde bygningsforsikring i perioden fra 16.7.18–15.7.19. Det hitsettes fra avtalen:

4.4 VANN OG ANNEN VÆSKE

4.4.1 Skade erstattes når den skyldes

- Utsiktet utstrømming av (...) vann (...) fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr, lekkasje eller oversvømmelse

- (...)

4.5 BRUDD PÅ RØRLEDNING FOR VANN ELLER VÆSKE

4.5.1 Skade som erstattes:

- Brudd på innvendig rørledning(..) I erstatningsoppgjøret blir det gjort aldersfradrag (...)

I skademeldingen til selskapet anga sikrede skadedato til 11.5.20 og beskrev skaden slik:

Etter at vannmåler ble installert merket jeg på fredag et veldig forbruk som ikke rimer med bruken. Hadde rørlegger innom på fredag, han klarte ikke å finne feilen helt. I går fikk jeg kommunen til å se over, de klarte heller ikke å finne det men antar det er i et rør i selve sålen. Hva er skadet? Daglig vannforbruk er på 20m³. Kan ikke se skader fra vannet. Må ha rørlegger til å feilsøke.

Etter befaring den 18.8.20 rapporterte selskapets sakkyndige om skadene og omfanget slik:

Årsak: Vannlekkasje under hus

Konsekvens: Setningskader vei opp til hus (ca 100 m²), samt asfalt og flisbelagt repo foran ytterdør under utbygg (va 20 m²).

Beskrivelse av reparaasjon:

Fjerne repo og asfalt, levere dette til godkjent motak.

Oppbygging av bærelag til riktig høyde.

Avrette for ny asfalt.

Ny asfalt og rep. av inngangsparti.

Pris for dette er kr. 158 000,- + 25 % mva.= Kr 197 500,- inkl. mva.

Gravefirma B. ble rekvirert av selskapet, og arbeidet ble utført i henhold til taksten. Dette ble gjort opp etter regning. B. oppsummerte arbeidet det hadde gjort i brev fra 15.7.22:

Det ble gravd opp etter vann utstrømning fra lekkasjen.

Det var ingen indikasjon på utgravinger etter vann, ut over det som ble utbedret.

Vi kan saledes ikke se noen årsaks sammenheng mellom setninger på terrasse samt bod og lekkasje. Terrasse og bod er beliggende over og til siden for vannstrømmen etter lekkasjen.

Sikrede skrev til selskapet med krav om erstatning for ytterligere skader på terrasse og bod.

Selskapet avsto ytterligere krav om erstatning den 22.7.22 og begrunnet avslaget med at det ifølge uttalelse fra sakkyndige ikke var årsakssammenheng mellom de nevnte skadene og rørbruddet.

Sikrede vedla en utdypende forklaring for sitt krav:

Utdypende forklaring vannlekkasje

Lekkasjestedet markert inne i bygningskroppen med stor svart prikk. Leekasjen lå på undersiden av sokkelens støp. Leekasjeskader utbedret utvendig av forsikringsselskapet markert med gule prikker. Omtvistede følgeskader markert med hvite prikker. Består av tre deler:

1. Uthuset som sto oppstilt på Lecablokker på asfalt har seget ned ettersom grunnen under asfalten har kollapset. Merk nærheten til allerede utført arbeider.
2. Steinlagt terrasse og tilhørende trapp utenfor kjøkken har store setningsskader. Også her er de iøyenfallende hvor nært allerede utbedrede leekasjeskader dette ligger. At skadene dukker opp etter at selve leekasjen har sin naturlige årsak: I løpet av vintrene med leekasje har grunnen blitt mettet med vann som så har frosset. Første vinter uten leekasje gir naturlig nok en kollaps.
3. Under steinlagt terrasse og trapp ligger nedgravd oljetank. Hadde befarung mtp ombygging til biodiesel og ble sterkt frarådet å bruke oljetanken videre; Alle tegnene på setningsskader gjør at det er overhengende risiko for at enten trykkavlastende masse oljetanken hviler på er vasket ut. Eller at rørkoblinger er blitt skjevstilt og kan risikere å breste. Ved å fylle tanken med ny bioolje er det risiko for at den sterkt økte vekten kan gjøre at tanken sprekker.

Den mest plausible forklaringen på skadene er som følger:

400l leekasje pr time gir et tilfang på 288 tonn månedlig rett ut i grunnen. At leekasjen har vært betydelig og med stor grad av sannsynlighet foregått i flere år framkommer av hvor omfattende setningsskadene var - de gikk helt ned til biloppstillingsplassen ved veien. I vinterhalvåret vil den naturlige vannveien etterhvert fryse til, og vannet vil måtte gå nye veier. Dette er grunnen til at vannet etter hvert ikke går "snarest vei", men har tatt veien via grunnen under utebodens asfalterte grunn. Likeledes at skader også blir identifisert etter at leekasjen er utbedret; Utvaskede masser har før vært erstattet av frosset vann. Men grunnen siger sammen når så ikke skjer. Selskapet la fram en rapport, som neppe kan kalles annet enn en påstand; Det er ingen observasjoner i rapporten, ei heller noen drøfting som peker fram mot konklusjonen om at skadene ikke er tilhørende. Tidligere påsto selskapet at årsaken til følgeskadene var at det ikke var oppmontert avløp fra takrenne på den siden som vendte mot der følgeskadene har skjedd. At den nedbør som gjennom en vintersesong skulle tilkomme ekstra fra 80kvm takoverflate skulle gi slike skader viser at det er faglig svake vurderinger som er gjort. For øvrig kunne jeg tilbakevise at det ikke var montert avløp - det framkommer gjennom selskapets egne bilder.

Selskapet fastholdt sitt standpunkt, og saken ble klaget til Finansklagenemnda den 16.8.22.

Sikrede krever erstatning for skade på utebod, steinlagt terrasse med trapp og oljetank og anfører i korte trekk at skadene skyldes den aktuelle vannleekasjen. Sikrede forklarer at frosset vann hadde gitt bæreevne i grunnen så lenge det var frost, og at skadene han krever erstattet i tillegg først viste seg etter at leekasjen ble stoppet og isen tinte. Som bevis tilbyr sikrede bilder av skadene og kart over området.

Sikrede anfører at selskapet tar feil i sin anførsel om at øvrige skader skyldes utvasking fra taknedløp og viser i korte trekk til at dette avløpet ikke tilfører tilstrekkelig vann til grunnen til å kunne forårsake de skadene som har oppstått. Sikrede viser også til at taknedløpet normalt har gått i rør rundt huset, men var fjernet under befaringen på grunn av malerarbeid. Sikrede viser videre til at mindre mosevekst rundt taknedløpet skyldes geografisk plassering, ikke fukt. Sikrede viser videre til at boden som er skadet ligger i plan med, og ca. 50 cm unna, carporten, som også hadde skader som ble utbedret av selskapet. Han viser videre til at skadene ikke skyldes overflatevann, idet det har formodningen mot seg at den har stått der siden 70-tallet uten at overflatevann har gjort skade.

Sikrede anfører også at vannveiene fra lekkasjen endres når det er tåle i bakken, og at dette må tas hensyn til i vurderingen. Sikrede anfører videre at selskapets sendretthet har påført ham store og unødige ekstraavgifter som kreves refundert.

Selskapet avviser ansvar og anfører i korte trekk at det ikke er tilstrekkelig sannsynliggjort at skadene på utebod, stenlagt terrasse med trapp og oljetank skyldes vannlekkasjen og viser til uttalelser fra sakkyndige som bekrefter dette.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for ytterligere skade etter rørbrudd i mai 2020 som er omfattet av forsikringen.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Sikrede krever erstatning for skade på utebod, stenlagt terrasse med trapp og oljetank og anfører at skadene skyldes vannlekkasjen som er omfattet av forsikringen.

Selskapet har fremlagt uttalelse fra firmaet som reparerte den opprinnelige vannskaden:

Det ble gravd opp etter vann utstrømning fra lekkasjen.

Det var ingen indikasjon på utgravinger etter vann, ut over det som ble utbedret.

Vi kan saledes ikke se noen årsaks sammenheng mellom setninger på terrasse samt bod og lekkasje. Terrasse og bod er beliggende over og til siden for vannstrømmen etter lekkasjen.

Sikrede har i ettertid fremlagt en sakkyndig vurdering. Denne er basert på dokumentene i saken og virtuell befaring av skadestedet. Vurderingen tar utgangspunkt i to teorier om skaden. Den ene teorien er at det dreier seg om følgeskade etter utbedret vannlekkasje. Den andre teorien er manglende taknedløp på nordsiden. Vurderingen konkluderer med at teorien om taknedløpet er "basert på feilaktige fakta", men at "Jeg finner derimot mange fakta som tilsier med overveldende grad av sannsynlighet at de omtvistede følgeskadene skyldes den opprinnelige vannlekkasje". Nemnda forstår saken slik at den første teorien er sikredes egen forklaring på hendelsesforløpet, mens den andre teorien er en tidligere anførsel fra selskapet om årsaken til de nye vannskadene. Selskapets uttalelse går imidlertid ikke inn på mulige skadeårsaker, men sier bare at det under gravearbeidet ikke var grunnlag for å etablere årsakssammenheng mellom den opprinnelige lekkasjen og de nye skadene. Det er uklart for nemnda om sikredes takst velger den mest sannsynlige av to årsaksteorier, eller om det er flere mulige årsaker til de nye skadene. Nemnda peker også på at partene ifølge sikredes takst er enige om at en stor vannlekkasje gjennom lengre

tid ga større tele- og setningsskader i grunnen på eiendommen, at selskapet utbedret dette høsten 2010, og at følgeskadene oppsto våren 2011. Det er uklart for nemnda om det her dreier seg om feilskrift i taksten, eller om de følgeskadene tvisten gjelder har utviklet seg over en tiårsperiode og dermed startet sitt utviklingsforløp lenge før den skaden som ble reparert i 2020. Nemnda mener derfor både årsaksspørsmålet og tidsperspektivet bør belyses med muntlige forklaringer fra sikrede og de sakkyndige i en hovedforhandling, jf. bl.a. FinKN 2020-380, 2020-9, 2018-709, 2018-715 og 2018-717, som alle gjelder avvisning ved motstridende takster.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).